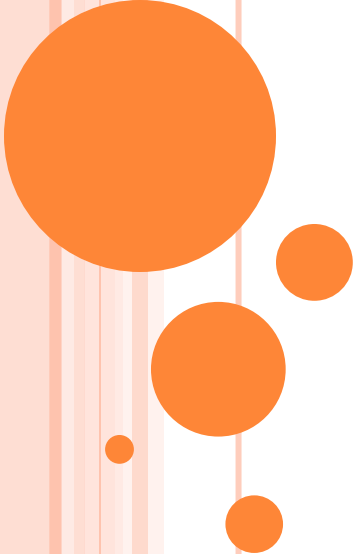

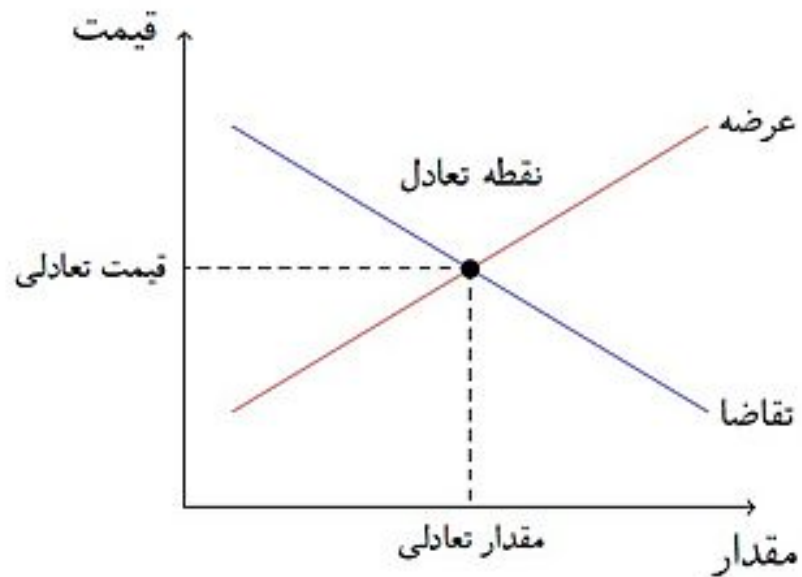
اقتصاد خرد
بخش سوم: تعادل

تعادل:

- تعادل به وضعیتی گفته می‌شود که هیچ انگیزه و یا نیرویی برای تغییر رفتار وجود نداشته باشد.
- در اقتصاد سیستم در صورتی در تعادل است که برآیند نیروهای متضاد وارد بر آن صفر باشد به بیان دیگر وضعیتی است که در آن دو مقدار نامتجانس با هم برابرند و از این رو هیچ انگیزه‌ای برای تغییر وجود ندارد. برای مثال در بازار وقتی تعادل برقرار است که مقدار ارز با مقدار تقاضا در یک قیمت مشخص برابر باشند.
- هرگاه منحنی‌های عرضه و تقاضا در اقتصاد همدیگر را قطع کنند و محل برخورد این منحنی‌ها را نقطه تعادلی می‌گویند.
- در واقع تعادل در اقتصاد خرد به وضعیتی اطلاق می‌گردد که در آن وضعیت مقدار عرضه یک کالا با مقدار تقاضای آن برابر گردد. یعنی کلیه مقادیری را که عرضه‌کنندگان به فروش می‌رسانند توسط مصرف‌کنندگان خریداری شده و بازار برای کالای مزبور با هیچ مازاد و یا کمبودی مواجه نگردد.

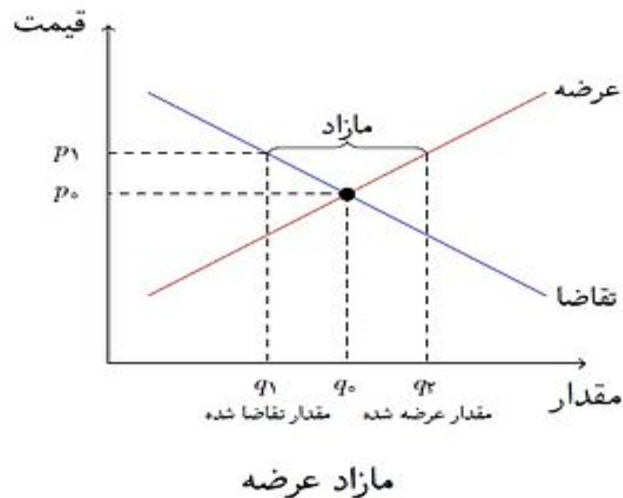
مفهوم تعادل با توجه به نمودار:

تعادل بازار

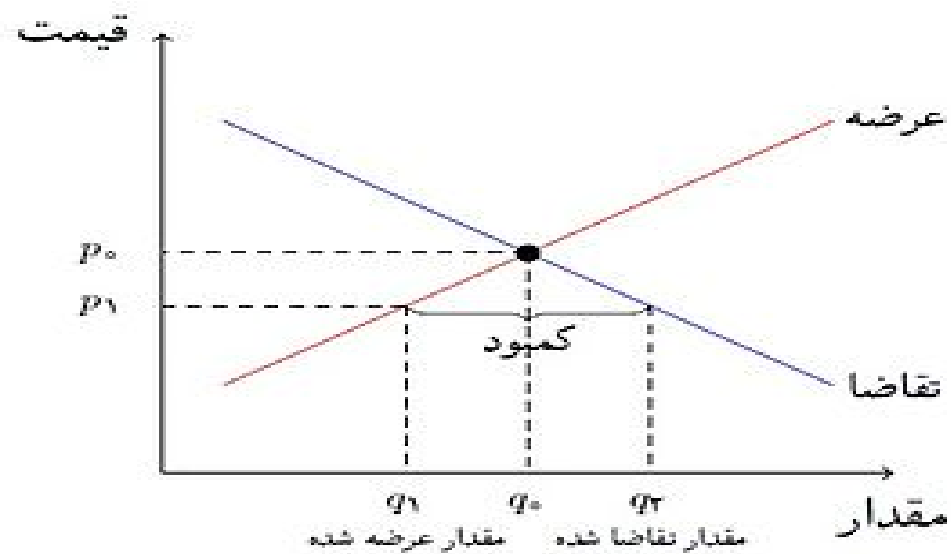

○ همانطور که در شکل بالا می بینیم نقطه تعادل مشخص شده است و به همین ترتیب با خط چین ها قیمت تعادلی و مقدار تعادلی مشخص شده است. در نقطه تعادلی مقدار عرضه و تقاضا با هم برابر هستند و بازار در تعادل است. به شکل زیر توجه نمایید:

- در شکل بالا در قیمت P_1 اضافه عرضه وجود دارد چون این قیمت مورد علاقه عرضه کننده است. در این قیمت تعادل وجود ندارد و عرضه کنندگان قیمت کالا را کاهش میدهند تا کالایشان به فروش رود.
- همانطور که در نمودار می بینید در قیمت P_0 مقدار تعادل q_0 می باشد، اما با افزایش قیمت به p_1 مقدار تقاضا q_1 و مقدار عرضه q_2 می باشد که q_1 کمتر از q_0 و q_2 بیشتر از q_0 است. پس مقدار عرضه در این قیمت بیشتر می باشد و مازاد عرضه وجود دارد.
- اکنون به شکل زیر توجه نمایید:

مازاد تقاضا

○ در شکل بالا همانطور که می بینیم در قیمت p_1 اضافه تقاضا یا کمبود عرضه وجود دارد. در قیمت p_1 مقدار عرضه q_1 و مقدار تقاضا شده q_2 می باشد. شکل مشخص می باشد که q_2 که مقدار تقاضا است از q_0 بیشتر و مقدار q_1 مقدار عرضه شده است از q_0 کمتر می باشد. همانطور که در شکل نشان داده شده مقدار تقاضا شده از مقدار عرضه شده بیشتر می باشد. پس اضافه تقاضا وجود دارد.

○ پس در این قیمت اضافه تقاضا وجود دارد. چون این قیمت مورد علاقه تقاضا کننده است. اما در این قیمت تعادل وجود ندارد و تقاضا کنندگان قیمت را افزایش می دهند. زیرا در این قیمت کمبود کالا به وجود می آید و عرضه کنندگان کالایی تولید نمی کنند و تقاضا کنندگان قیمت را افزایش می دهند تا انگیزه ای برای تولید کنندگان کالا به وجود آید.

مفهوم تعادل به روش جبری:

○ مقدار تقاضا برابر $x_d = a - bp$

○ مقدار عرضه برابر $x_s = -c + dp$

○ همانطور که مشاهده می‌شود دو معادله داریم با دو مجهول که در آن x را مقدار و p را قیمت در نظر می‌گیریم. با حل این دو معادله دو مجهولی مقدار و قیمت به دست می‌آید که این مقدار و قیمت تعادلی هستند.

○ مقدار عرضه = مقدار تقاضا → شرط تعادل

○ یعنی دو معادله را مساوی هم قرار می‌دهیم. $x_s = x_d$

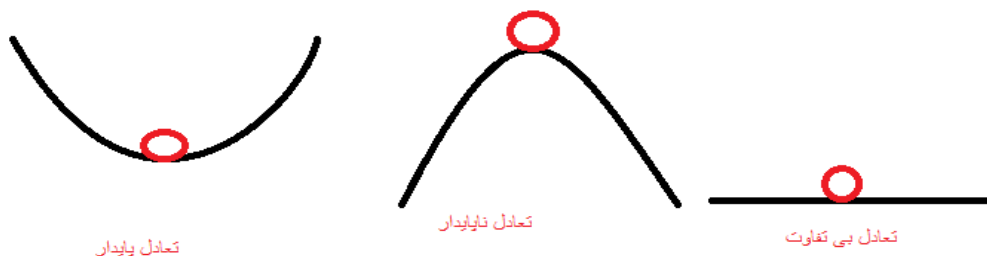
○ در این حالت قیمتی که به دست می‌آید قیمت تعادلی می‌باشد که اگر از تعادل خارج شود عوامل محرک‌های شروع به کار نموده و آن را دوباره به محل یا مقدار اولیه خود یعنی قیمت تعادلی برمی‌گردانند.

○ با جاگذاری این قیمت تعادلی در یکی از معادلات عرضه و یا تقاضای فوق مقدار به دست می‌آید که این مقدار مقدار تعادلی است.

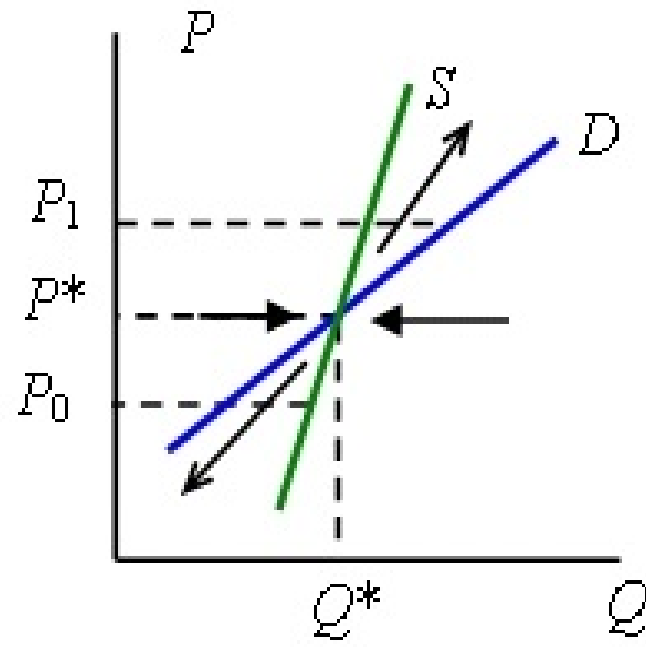
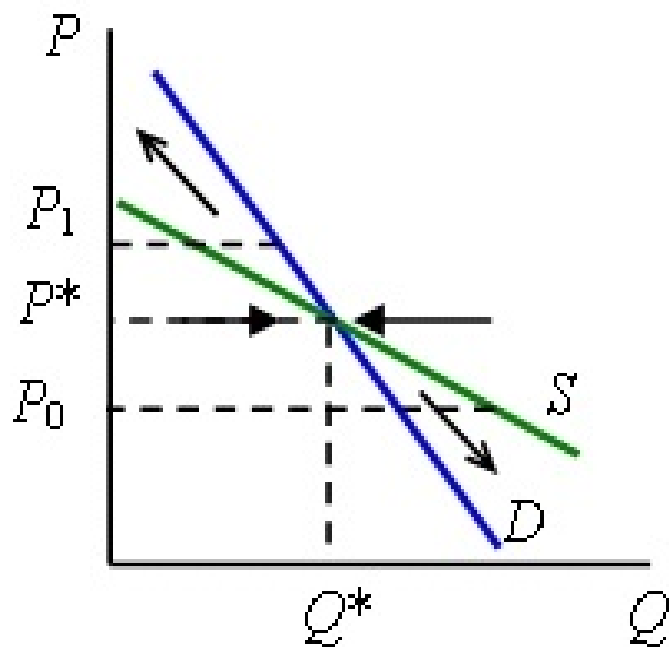
انواع تعادل:

- تعادل به دو دسته تقسیم می شود:
- تعادل پایدار: تعادلی پایدار است که اگر از آن خارج شویم دوباره به تعادل اولیه برمیگردیم .
- تعادل ناپایدار: تعادل ناپایدار است که اگر از آن خارج شویم دیگر به تعادل اولیه بر می گردیم و امکان دارد از آن نقطه دورتر شویم . به شکل زیر توجه کنید:

- در شکل ملاحظه می نمایم در قسمتی که تعادل پایدار نوشته شده است گلوله به هر شکلی حرکت کند در نهایت به وضعیت ته کاسه می رسد، اما اگر کاسه را وارونه کنیم تعادل ناپایدار به وجود می آید و اگر گلوله را از بالا رها کنیم از تعادل خارج می شود و به حالت تعادل بر نمی گردد.
- در شرایطی که توابع عرضه و تقاضا دارای شیب عادی باشند یعنی تابع عرضه دارای شیب مثبت و تابع تقاضا دارای شیب منفی باشد . تلاقی منحنی عرضه و تقاضا توجیه کننده تعادل پایدار است . مانند نمودارهایی که در صفحات قبل دیدیم .
- اما زمانی که منحنی عرضه و یا منحنی تقاضا دارای شیبی غیر عادی باشند ممکن است تعادل بازار ناپایدار باشد . برای مثال در شکل زیر:

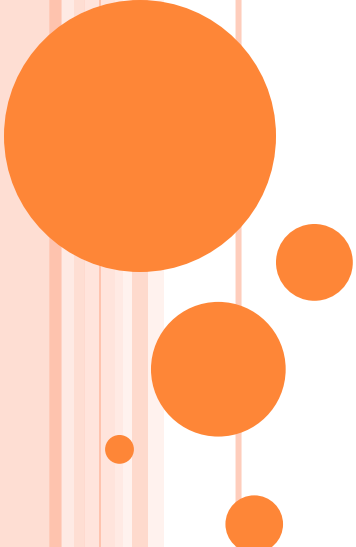

○ همانطور که در شکل اول میبینیم نقطه P^* نقطه تعادل ناپایدار است. حالت اول حالتی است که شیب منحنی عرضه نزولی است و این شیب کمتر از شیب منحنی تقاضا است بر طبق شکل اگر قیمتی بالاتر از قیمت تعادلی در نظر گرفته شود مانند p_1 در این مقدار تقاضا بیشتر از مقدار عرضه خواهد بود که در این حالت مازاد تقاضا در اقتصاد به وجود می‌آورد. هرگاه عرضه کنندگان با مازاد تقاضا مواجه باشند سعی می‌کنند قیمت را بالاتر ببرند تا این مازاد از بین برود. در صورتی که اگر قیمت از سطح p_1 افزایش یابد تقاضا دوره به دوره افزایش می‌یابد و اقتصاد هرگز به تعادل نخواهد رسید. در قیمت پایین تر از قیمت تعادلی مانند قیمت P_0 مازاد عرضه وجود دارد. در این حالت عرضه کنندگان سعی بر این دارند که قیمت را پایین بیاورند تا مازاد عرضه کاهش یابد اما متوجه می‌شویم با انجام این کار هرچه قیمت از این سطح پایین‌تر بیاید هیچگاه اقتصاد به تعادل اولیه نخواهد رسید بلکه از تعادل دور خواهد شد.

○ همچنین در شکل دوم یک تعادل ناپایدار وجود دارد. در این شکل شیب منحنی تقاضا صعودی است و این شیب کمتر از شیب منحنی عرضه می باشد. در این شکل نیز همانند شکل قبل از تعادل دور میشویم. برای قیمت‌های بالاتر از قیمت تعادلی اضافه تقاضا وجود دارد. جهت از بین بردن این مازاد تقاضا قیمت‌ها افزایش می‌یابد و اقتصاد هرگز به سمت تعادل بر نمی‌گردد. نین برای قیمت‌های پایین‌تر از قیمت تعادلی مازاد ارز وجود دارد و جهت از بین بردن این مازاد عرضه قیمت‌ها باید رفته‌رفته کاهش یابد که در این صورت اقتصاد از تعادل اولیه دور‌تر خواهد شد و تعادل نخواهد رسید.

○ نتیجه‌گیری: تعادلی ناپایدار است که در قیمت‌های بالاتر از قیمت تعادلی مازاد تقاضا و در قیمت‌های پایین‌تر از قیمت تعادلی مازاد عرضه برقرار باشد.

پایان بخش سوم

www.utilepaper.com

از اینکه سایت ما را انتخاب کرده اید سپاسگذاریم.سایت ما را به دوستان خود معرفی نمایید و تازه های سایت را از شبکه اجتماعی سایت دنبال نمایید.